

Klimaloven, klimakvotene, klimaomstillingen

Taran Fæhn, SSB/CREE

Frokostseminar: Klimalov og kvotehandel, Energi Norge 16. mai 2017

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Trenger vi klimaloven i klimaomstillingen når vi har klimakvotene?

HOVEDARGUMENTET FOR KLIMALOV: Økt troverdighet i klimapolitikken for å sikre klimaomstillingen

VURDERE OM DEN NORSKE LOVEN BIDRAR: Nei....

ARGUMENTERE FOR AT VI LIKEVEL TRENGER DEN:
«fremme åpenhet og offentlig debatt om status, retning og fremdrift»

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

HOVEDARGUMENTET FOR KLIMALOV: troverdighet i klimapolitikken

- Heller enn «grønn vekst» , foretrekker jeg å snakke om «den lange klimapolitikken»:
 - Den politikken (i dag og fremover) som legger til rette for å få utslippskutt på lang sikt
 - Ikke blande vekstmål og utslippsmål
- Kutt på lang sikt krever klimaomstillingsperiode (med tiltak som ikke gir umiddelbare utslippskutt)
- Skal vi anspore bedrifter til slike tiltak, så må de tro på at klimamålene vil holde seg fremover

HOVEDARGUMENTET FOR KLIMALOV: troverdighetsproblemet:

- 4-års politiske sykler – ikke hovedproblemet
- Selv med lang horisont og tro på egne løfter: CATCH 22

Sett at: Bedriftene stoler på løftene og investerer i klimatiltak nå

Politikerne trenger ikke drive stram politikk likevel
DE VAR IKKE TIL Å STOLE PÅ.

Sett at: Bedriftene *ikke* stoler på løftene og *ikke* investerer

Politikerne finner målet for dyrt og dropper det
DE VAR IKKE TIL Å STOLE PÅ.

Dette forstår bedriftene i dag → ingen klimaomstilling

HOVEDARGUMENTET FOR KLIMALOV: løser klimalov troverdighetsproblemet?

I prinsippet: Klimalov kan bidra til mange foreslåtte løsninger:

- a) Bind fremtidige politikere til masten ved å inngå bindende forpliktelser nå
→ En lov er bindende
- b) Sett mer kortsiktige mål på veien til det langsiktige
→ Loven inneholder 2030 og 2050, klimabudsjetter og oppdateringer hvert 5. år med økte ambisjoner
- c) Delegér gjennomføring til andre etater enn utøvende makt
→ Klimalov delegerer ansvar fra politikk til jus

Bidrar den foreslåtte norske loven til dette?

Nei.....

- Bedrifter kan ikke stole mer på at *Norge* skal bli lavutslippssamfunn – ingen mål for norske utslipp - fleksibilitet og samordning med EU i 2030 og 2050.

Særlig eksplisitt gjelder dette for ETS-sektorene; gode grunner:

- i. kostnader
 - ii. karbonlekkasjer
 - iii. EU-markeder vel så viktig for norske ETS-bedrifter som norske.
- Ad iii: EUs troverdighet viktigst for norske bedrifter – den lite påvirket av *vår klimalov*, men av EUs institusjoner
 - Hva om EU svikter – er loven et «sikkerhetsnett»?
Nei – virker så basert på EU at om EU endres, endres nok loven....
 - Hvor bindende er den? Uklart om det har konsekvenser å bryte

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Trenger vi klimaloven, da?

Sterkest på å bidra til formålet:

«...fremme åpenhet og offentlig debatt om status, retning og framdrift...»

- Årlige redegjørelser av status, videre planer og behov for å revurdere planene
- Status for *karbonbudsjett*; langsiktig mål «nærmere» (akkumulerte fremfor fremtidige)
- Statsbudsjettens utslippseffekter skal vurderes – men «tekstlige beskrivelser»

Kan bli enda sterkere:

- ☹ Kvalitative vurderinger av omstillingseffekter blir lett fyndord og skrytelister.
- 😊 **FORSLAG:** Objektive indikatorer for korte og lange klimapolitiske endringer (FoU, infrastrukturinvesteringer, virkemiddelbruk, karbonlekkasje-/globale effekter...)
- ☹ Eksplisitt *utelatt* å lovfeste utslippsregnskap og framskrivninger for norske ETS.
- 😊 **FORSLAG:** For å skape tillit til EU, bør man rapportere og framskrive
 - norske ETS-utslipp og norske kvotekjøp
 - EUs utslipp (i og utenfor ETS) og andre indikatorer (kvotemarked, fleksible mekanismer...)

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Takk for oppmerksomheten

tfn@ssb.no

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

